

Förbundsstyrelsens förslag nr 2

Certifieringssystem för tränare

Förbundsstyrelsen föreslår att Förbundsårsmötet beslutar:

- Att ett certifieringssystem för tränare införs inom Svenska Friidrottsförbundet
- Att certifieringssystemet i en första fas ska inkludera utbildning på nationell nivå för ungdoms-, junior- och seniortränare
- Att certifieringssystemet ska bygga på frivillighet, inkludera fortbildning och ett system för validering samt inte belasta föreningarna ekonomiskt
- Att Förbundsstyrelsen får i uppdrag att påbörja implementeringen under 2026 och att det ska vara slutfört senast utgången av 2027
- Att en utvärdering görs efter tre år och rapporteras till Förbundsårsmötet

Förbundsstyrelsens utlåtande:

Bakgrund

Svensk Friidrott har till skillnad från många andra idrotter idag inget krav på utbildning eller system för certifiering, licensiering eller legitimering av tränare. Vårt system bygger i stället på frivillighet och våra tränares engagemang. Det innebär låga trösklar för engagemang men också att vi inte kan säkerställa kvaliteten på vår verksamhet eller att vi erbjuder likvärdig verksamhet över hela landet. Vi har heller ingen tillförlitlig statistik över vilka aktiva tränare vi har eller vilken utbildnings- eller kunskapsnivå de besitter. Vårt nuvarande system riskerar också att underminera värdet av tränarskapet.

I Strategi 2025 fastslogs därför att certifieringsmodeller skulle utvärderas. Under 2025 beslutade Förbundsårsmötet att Förbundsstyrelsen till Förbundsårsmötet 2026 skulle ta fram ett förslag på system och förbundskansliet, på uppdrag av Förbundsstyrelsen, genomförde därefter i enlighet ett omfattande utredningsarbete som bland annat omfattade kartläggning av tränarkårens utbildningsnivå, en nationell tränarenkät (597 svar), **intervjuer** med europeiska och svenska förbund, workshops med distrikt och prestationscentra samt arbete i en referensgrupp med tränare och klubbchefer.

Lärdomarna och slutsatsen blev att ett certifieringssystem för Svensk Friidrott skulle stärka tränarrollens status, höja verksamhetens kvalitet, trygghet och likvärdighet, ge bättre kunskap om tränarkårens behov samt bidra till att höja utbildningsnivån. Arbetet och slutsatserna presenterades i oktober i ett Friidrottsfokus-webbinarium och på höstkonferensen i november.

Motivering

Utifrån det arbete som har gjorts ser vi övervägande fördelar med att införa ett certifieringssystem för Svensk Friidrott. Det skulle:

- öka utbildningsnivån
- höja kvalitén på vår verksamhet
- höja likvärdigheten i vår verksamhet

- ge oss bättre kunskap om tränarkåren och dess behov
- höja statusen på tränarrollen

Inriktning

Utifrån utredningsarbetet har vi i utformandet tagit fasta på några punkter. När ett certifieringssystem införs är det viktigt att inte se systemet som ett eget separat verktyg utan som en del av Svensk Friidrotts hela utbildningsprogram. Ett införande är en möjlighet till att möta fler behov inom utbildningsområdet, skapa synergier och höja helheten.

- **Frivillighet.** Vi är övertygade om att ett enhetligt utbildningsprogram för hela vår rörelse är viktigt men vi föreslår att systemet inte ska vara tvingande. Vi värnar engagemanget hos våra ideella ledare och vill i stället använda certifieringssystemet som en morot och ett verktyg för att stärka utbildning, fortbildning och nätverkande inom tränarkåren.
- **Ekonomi.** För att lyckas med ett hållbart system får det inte belasta våra föreningar ekonomiskt. I och med att förslagets form inte är tvingande pressar det inte föreningarna ekonomiskt med kort varsel, även om vi anser att alla föreningar bör ha en utbildningsplan. Vi avser inte heller att ta ut en kostnad för certifieringen av tränarna/föreningarna.
- **Förmåner.** För att systemet ska vara attraktivt för tränare behöver det fyllas med förmåner, som kan handla om allt från certifikat till exklusivitet, fortbildning, möjlighet till förbundsroller och ekonomiska fördelar.
- **Fortbildning.** Att vara tränare innebär att kontinuerligt lära sig och utvecklas och inom friidrotten finns också en efterfrågan på fortbildning och erfarenhetsutbyte för tränare. Ett certifieringssystem innebär ett bra tillfälle för att skapa ett strukturerat system för fortbildningsmöjligheter för tränare.
- **Validering.** Vi saknar idag ett tydligt valideringssystem för tränare. För att möjliggöra för fler att utbilda sig behövs fler vägar in i utbildningsprogrammet. Ett certifieringssystem skulle innebära ett bra tillfälle för att skapa ett strukturerat system för validering.
- **Utbildning på nationell nivå.** Det finns ett värde av att tränare blir certifierade på alla nivåer men vi ser det som lämpligt att i en första fas införa certifiering på ungdomstränare och uppåt. Vid ett införande från steg 3 blir det Svenska Friidrottsförbundet som ansvarar för systemet, distrikten behöver inte belastas.
- **Uppföljning.** Efter en treårsperiod bör systemet utvärderas och beslut fattas huruvida systemet bör byggas ut eller justeras på något sätt.